

Sokołów Młp. 28.05.2016r.

**RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO
W SOKOŁOWIE MŁP.
w roku szkolnym 2015/2016**

Opracowała:
mgr Bożena Walicka

(Opracowano na podstawie zebranych materiałów z przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej przy współudziale całego Gona Pedagogicznego przedszkola)

Nazwa placówki	Zespół Szkół im. Jana Pawła II - Przedszkole Samorządowe
Patron	Jan Paweł II
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Sokołów Młp.
Ulica	Partyzantów 2
Kod pocztowy	36 -050
Urząd pocztowy	Sokołów Młp.
Telefon	177729165
Fax	177729039
www	www.zsjp2sokolowmlp.pl www.przedszkole-sokolow.pl
Kategoria uczniów	Dzieci
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychowankowie, słuchacze	171
Oddziały	7
Nauczyciele	14
Średnia liczba uczniów uczących się w oddziałach	25
Województwo	podkarpackie
Powiat	rzeszowski
Gmina	Sokołów Młp.

PRZEDMIOT EWALUACJI

- **DZIECI SĄ AKTYWNE**

Przystępując do projektu ewaluacji naszym celem było uzyskanie informacji na temat wdrażania do samodzielności i aktywności dzieci na rzecz własnego rozwoju poprzez uczestnictwo w zajęciach. W naszych badaniach dobraliśmy takie metody, które pozwoliły na skuteczne przeprowadzenie badań i dotarcie do źródła danych, które były niezbędne w celu uzyskania przez nas wyników, na podstawie, których zostały wyciągnięte istotne wnioski dotyczące samodzielności i aktywności dzieci na rzecz własnego rozwoju.

- Celem przeprowadzonej ewaluacji było pozyskanie informacji potrzebnych do pracy nad zwiększeniem aktywności dzieci oraz jej rozwijaniem w czasie zajęć przedszkolnych, zebranie danych umożliwiających wzbogacanie zajęć edukacyjnych i zabaw w przedszkolu w metody i techniki aktywizujące; wykorzystanie wyników do planowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, doskonalenie działań służących poprawie organizacji, form i metod pracy na zajęciach dydaktyczno –wychowawczo –opiekuńczych oraz innej działalności statutowej przedszkola pod kątem wymagania 4 jak również uzyskanie odpowiedzi na kluczowe pytania.

PYTANIA KLUCZOWE

1. Które metody i formy pracy wpływają aktywizująco na dzieci?
2. Które sytuacje pobytu dziecka w przedszkolu sprzyjają wyzwaniu jego aktywności?
3. Jakie formy aktywności preferowane są przez dzieci?

4. Czy dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu?
5. Czy dzieci są zaangażowane podczas zajęć?
6. Jakie działania podejmują nauczycielki, by dzieci były aktywne?
7. Czy dzieci są samodzielne w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju?
8. W jaki sposób nauczycielki zachęcają dzieci do samodzielności?
9. Czy nauczycielki inspirują zaangażowanie poszczególnych dzieci podczas zajęć?
10. Jak aktywność własną dzieci postrzegają rodzice?

KRYTERIA EWALUACJI

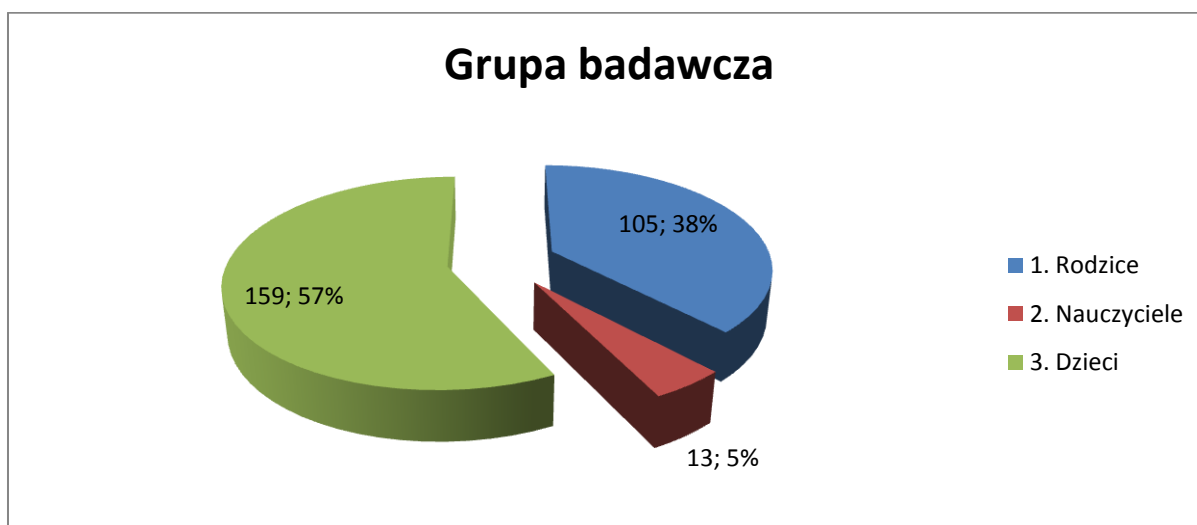
1. Trafność stosowania form i metod pracy w aktywizowaniu dzieci.
2. Możliwości przedszkola w zwiększaniu aktywności dzieci.
3. Akceptowalność proponowanych form aktywności przez dzieci.
4. Dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu.
5. Dzieci podczas zajęć powinny być zaangażowane.
6. Nauczycielki podejmują różnorodne działania, by dzieci były aktywne.
7. Dzieci są samodzielne w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju.
8. Nauczycielki zachęcają dzieci do samodzielności.
9. Nauczycielki inspirują zaangażowanie poszczególnych dzieci podczas zajęć.
10. Rodzice pozytywnie postrzegają aktywność własną dzieci.

ŹRÓDŁA INFORMACJI O JAKOŚCI PRACY W OBSZARACH OBJĘTYCH EWALUACJĄ

- Rodzice
- Nauczyciele
- Analiza dokumentów
- Dzieci 3,4,5,6 letnie

OPIS METOD I NARZĘDZI BADAWCZYCH WYKORZYSTYWANYCH PRZY EWALUACJI

- Metodą ankietowania przebadano 105 rodziców - **załącznik nr 1**
- Metodą ankietowania przebadano 13 nauczycieli - **załącznik nr 2**
- Metodą wywiadu przebadano 159 dzieci 3,4,5,6 letnie - **załącznik nr 3**
- Analiza dokumentów: Statut, Program Wychowawczy, Program Profilaktyczny, Koncepcja pracy przedszkola, itd., Regulamin wycieczek, miesięczne plany pracy, dzienniki zajęć, księga protokołów Rady Pedagogicznej i spotkań z rodzicami, sprawozdania nauczycieli z realizacji zadań wychowawczo – dydaktycznych, strona www przedszkola.

ANALIZA ILOŚCIOWA I JAKOŚCIOWA UZYSKANYCH WYNIKÓW ANKIETY DLA RODZICÓW

Analiza przeprowadzonych ankiet pisemnych dla rodziców pozwoliła nam pozyskać informacje o tym w jakim stopniu i z jakim zaangażowaniem ich dzieci biorą udział w różnorodnych zajęciach organizowanych na terenie naszego przedszkola.

Do ankiety zaprosiliśmy rodziców dzieci 3, 4, 5, 6-letnich, które uczęszczają do naszej placówki.

- 3-latki - 15 odpowiedzi
- 3,4-latki - 15 odpowiedzi
- 4-latki - 30 odpowiedzi
- 5-latki - 25 odpowiedzi
- 6-latki - 20 odpowiedzi

Z analizy przeprowadzonych ankiet już na wstępie wynika, że dzieci bardzo chętnie uczęszczają do naszego przedszkola, co potwierdza aż 80% ankietowanych. Dla niektórych dzieci przebywanie w nowym otoczeniu przez wiele godzin sprawia, że pojawiają się inne jakościowe przeżycia, związane zarówno z chwilami radosnymi jak i niekiedy dla nich trudnymi. Może dlatego zdaniem 10% rodziców ich dziecko raczej chętnie chodzi do przedszkola. Wynika to z indywidualnych cech każdego dziecka, ich różnego poziomu rozwoju umysłowego, ruchowego, a przede wszystkim społecznego. Tylko 10% ankietowanych odpowiedziało, że raczej nie. Nie było odpowiedzi „zdecydowanie nie”, ani braku odpowiedzi.

Według rodziców chętnie przebywanie dziecka w przedszkolu zależy od:

- miłej atmosfery – 42 odpowiedzi
- kolegów i koleżanek – 28 odpowiedzi
- rodzaju zajęć w przedszkolu – 20 odpowiedzi
- wychowawcy – 10 odpowiedzi
- zabaw organizowanych w przedszkolu – 5 odpowiedzi

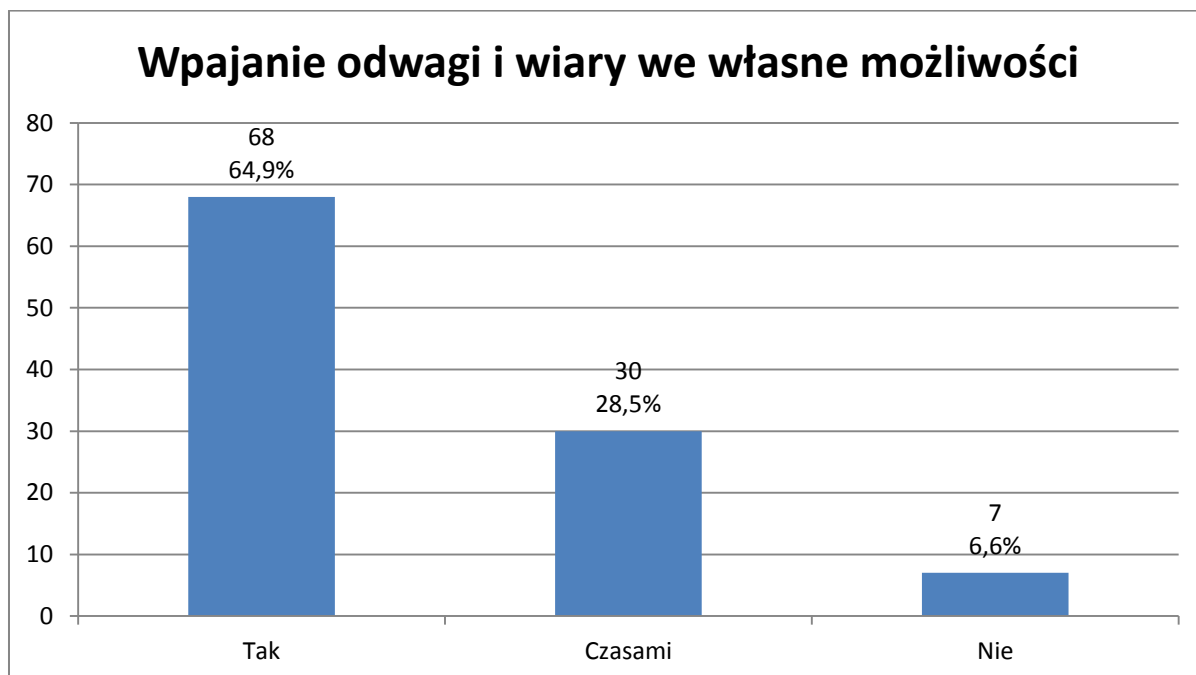
Z przeprowadzonego wywiadu wynika, że aż 76% dzieci opowiada Rodzicom o swoim pobycie w przedszkolu (zajęciach, zabawach, posiłkach itp.) Poddając analizie te dane i mając na uwadze fakt, że każde z dzieci jest inne, inaczej ukształtowane przez swoje dotychczasowe życie, uważamy, że jest to dla nas

nauczycieli wynik dobry. Przecież to, czy dziecko chętnie opowiada o tym, co robiło w czasie zajęć w przedszkolu, zależy od wielu czynników m.in. wieku dziecka, jego zainteresowań, samopoczucia w danym dniu, relacji z rodzicami itp. Bez wątplenia pozostaje jednak fakt, że z dzieckiem trzeba rozmawiać, trzeba poświęcać mu dużo czasu, prowokować do stawiania pytań i wspólnie szukać na nie odpowiedzi.

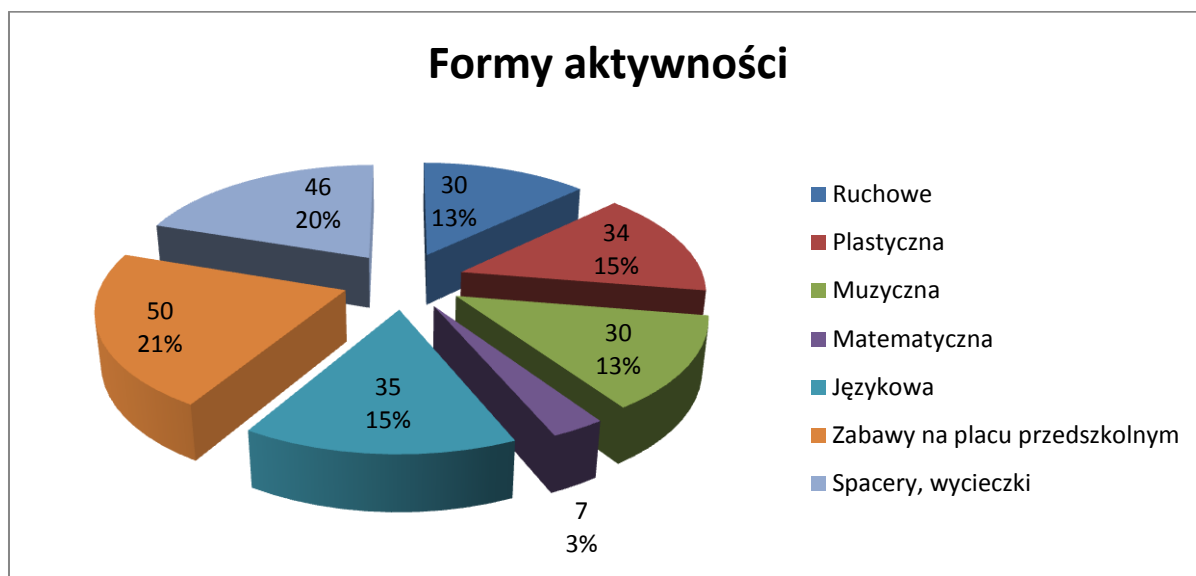
Niestety w dzisiejszych „zabieganych czasach” rodzice sami przyznają, że nie zawsze starcza im na to chęci i wytrwałości. Dlatego też, to nauczyciel realizujący program, powinien aktywizować dziecko tak, aby doskonaliło ono swoje umiejętności w toku proponowanych zabaw i innych działań, aby umiało się dzielić z innymi swoimi przeżyciami.

Aż 71% rodziców twierdzi, że dzieci okazują swoje zadowolenie z pobytu w przedszkolu, 19% dzieci to zadowolenie okazuje czasami, jednak zdarza się, że dzieci nie są zadowolone z pobytu w przedszkolu i stanowi to 9,5% .

Większość rodziców uważa, że przedszkole wpaja dziecku odwagę i wiarę we własne możliwości. To ważne, że tak jesteśmy postrzegani. Wiemy bowiem, jak dużą rolę w pracy z dzieckiem odgrywa motywacja do dalszego działania, jak ważne jest kształtowanie poczucie jego własnej wartości. Dane ankietowe przedstawiono na wykresie.

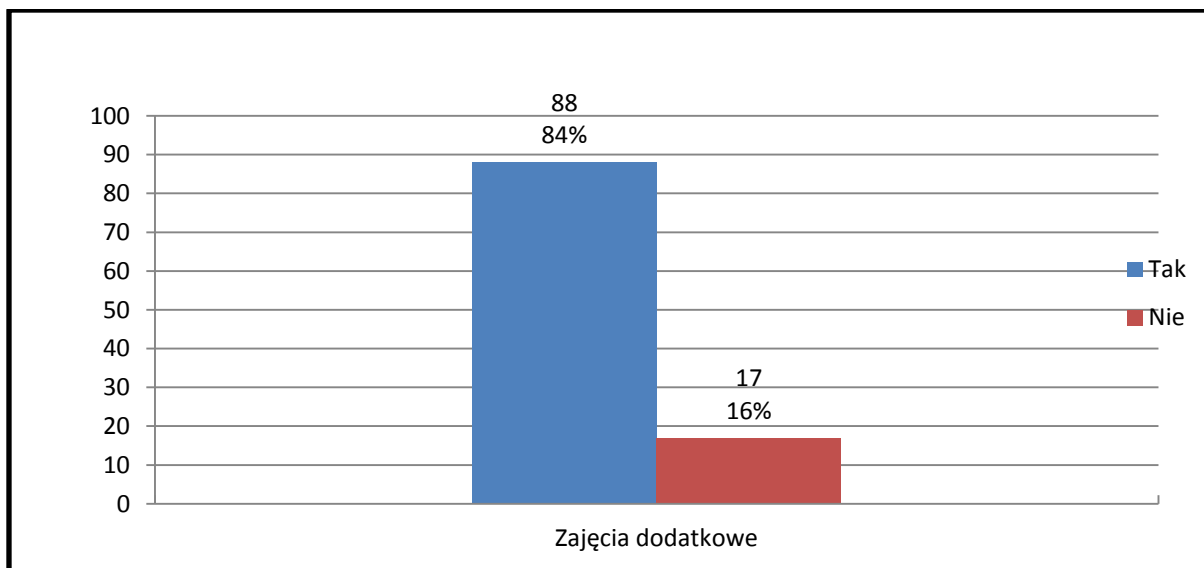
Na poniższym wykresie przedstawiamy aktywności dzieci cieszące się największym zainteresowaniem podczas pobytu w przedszkolu. Zaznaczyć należy iż rodzice mogli wybrać 3 aktywności z wymienionych w ankiecie.

Spośród przedstawionych form aktywności największym zainteresowaniem dzieci cieszą się zabawy na placu przedszkolnym oraz spacer i wycieczki.

Zdaniem aż 96% rodziców przedszkole stwarza dziecku warunki do poszerzania jego wiedzy i nabycia nowych umiejętności. Cieszy nas taka opinia i powołując się na nasze wieloletnie doświadczenie pedagogiczne możemy stwierdzić, że wszelkie działania jakie podejmujemy w trosce o dobro dziecka i jego rytmiczny rozwój, opieramy na przemyślanych zadaniach wykorzystując naturalny potencjał dzieci. Stwarzamy warunki umożliwiające zdobywanie przez nie nowych doświadczeń, wiedzy i umiejętności. Nasze działania w dużej mierze odbywają się we współpracy z rodzicami, którzy na co dzień dostrzegają, że ich dzieci mają w przedszkolu zapewnione poczucie bezpieczeństwa, oraz miłą i przyjemną atmosferę. Tylko 4% rodziców udzieliło odpowiedzi „czasami”. Nie było odpowiedzi „Nie”.

Zdaniem większości ankietowanych rodziców ich dziecko może rozwijać swoje zainteresowania na zajęciach dodatkowych organizowanych w przedszkolu co przedstawione zostało na wykresie.

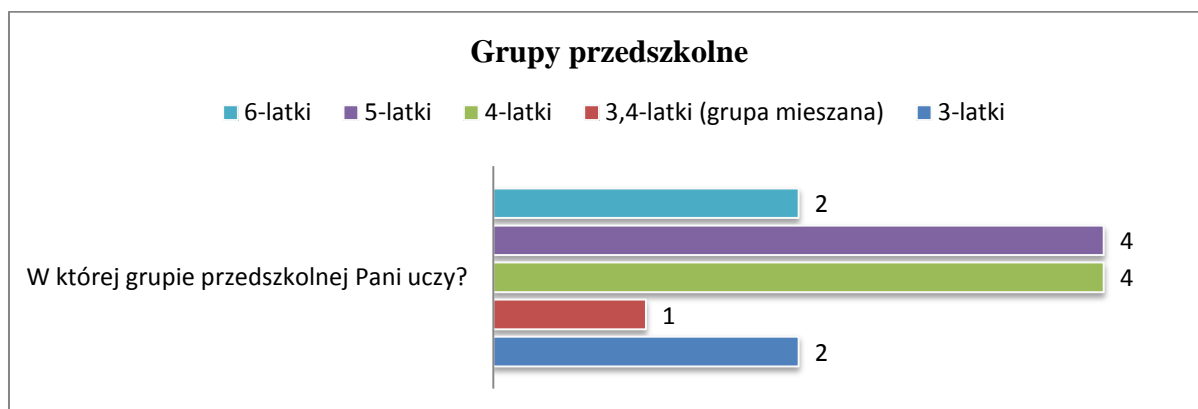
Dla 60% rodziców oferta zajęć dodatkowych proponowanych przez przedszkole wydaje się być wystarczająca i udzieliła odpowiedzi „Raczej TAK” . Jednak 40% ankietowanych wyraża swoje niezadowolenie udzielając odpowiedzi „Raczej NIE” i „Zdecydowanie NIE”, wskazując swoje propozycje np. basen, czy nauka gry na instrumencie. Są to jednak pojedyncze głosy i trudno przewidzieć, jakim zainteresowaniem, cieszyłyby się takie zajęcia, tym bardziej że prawdopodobnie byłyby one płatne.

Wnioski z analizy:

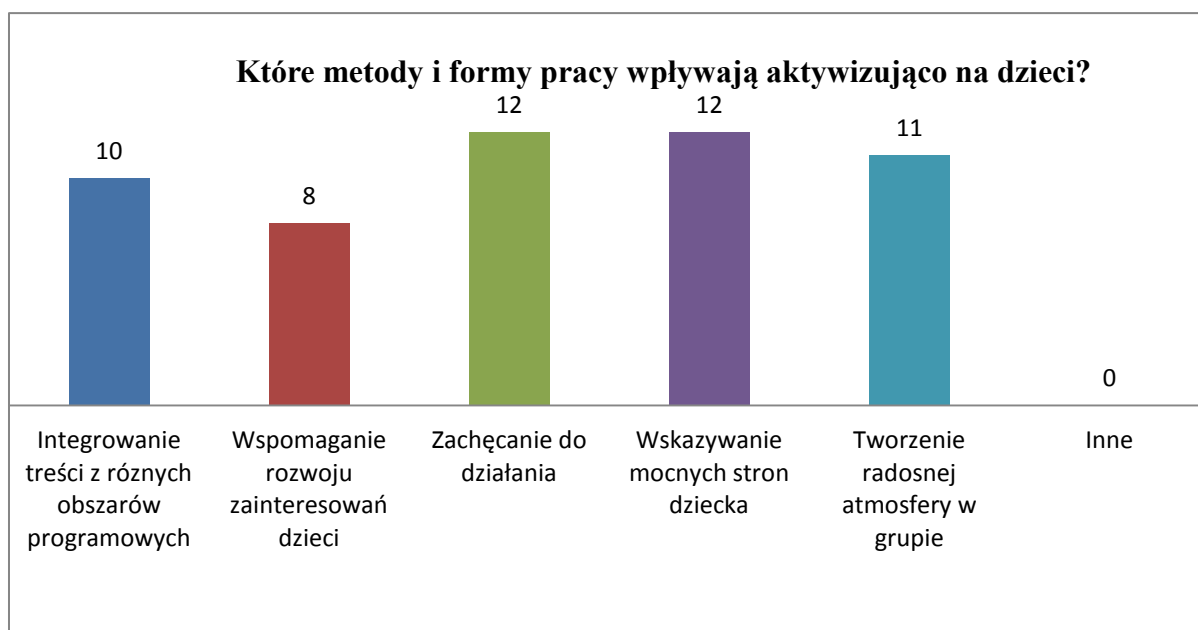
- w większości dzieci bardzo chętnie uczęszczają do naszego przedszkola,
- chętnie przebywanie dziecka w przedszkolu zależy przede wszystkim od: miłej atmosfery, kolegów i koleżanek oraz rodzaju zajęć w przedszkolu,
- większość dzieci opowiada Rodzicom o swoim pobycie w przedszkolu,
- dzieci okazują swoje zadowolenie z pobytu w przedszkolu,
- przedszkole wpaja dziecku odwagę i wiarę we własne możliwości,
- spośród przedstawionych form aktywności największym zainteresowaniem dzieci cieszą się zabawy na placu przedszkolnym oraz spacer i wycieczki,
- przedszkole stwarza dziecku warunki do poszerzania jego wiedzy i nabycia nowych umiejętności,
- dzieci mogą rozwijać swoje zainteresowania na zajęciach dodatkowych organizowanych w przedszkolu,
- dla większości rodziców oferta zajęć dodatkowych proponowanych przez przedszkole jest wystarczająca.

ANALIZA ANKIETY DLA NAUCZYCIELI

Ankieta została przeprowadzona wśród trzynastu nauczycieli edukacji przedszkolnej uczących w Przedszkolu Samorządowym w Sokołowie Małopolskim. Ankieta była anonimowa i uwzględniała możliwość wskazania w niektórych pytaniach więcej niż jednej odpowiedzi. Kwestionariusz zawierał łącznie 9 podpunktów skupiających się na zebraniu opinii na temat realizacji wymagań z obszaru *Dzieci są aktywne*. Poniżej przedstawiam wyniki przeprowadzonych badań.

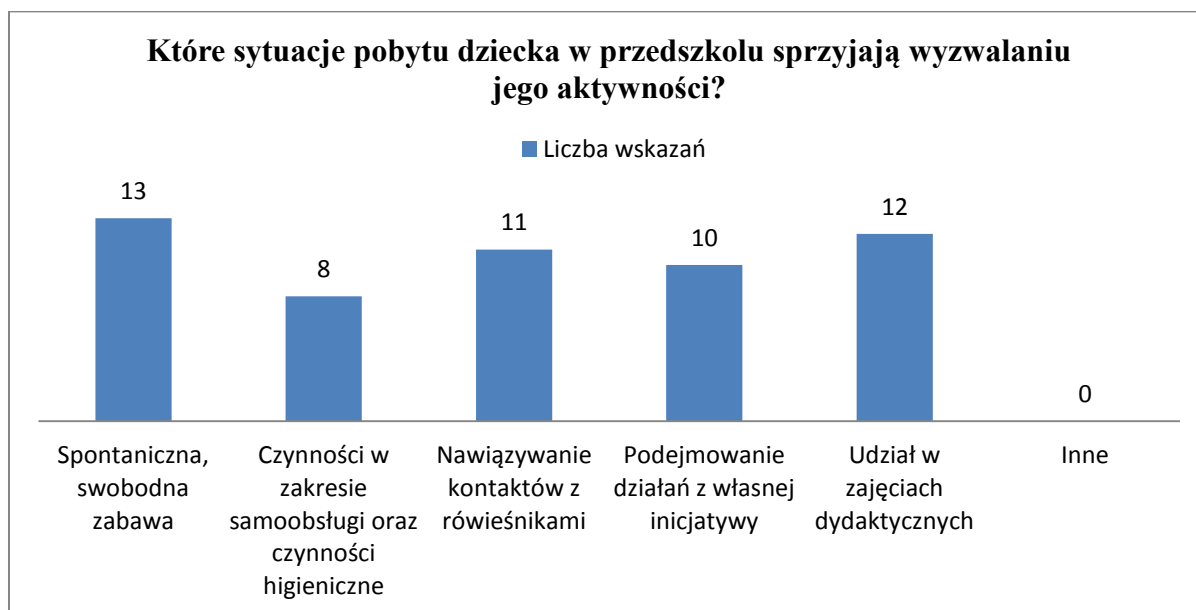

Jak już wspomniałam liczba badanych nauczycieli to 13 osób, w tym najwięcej (po 4) pracuje w grupie 4-latków oraz 5-latków. Natomiast grupą 6-latków zajmuje się 2 nauczycieli tak jak i w przypadku 3-latków. Tylko jeden pedagog prowadzi grupę mieszaną 3,4-latków.

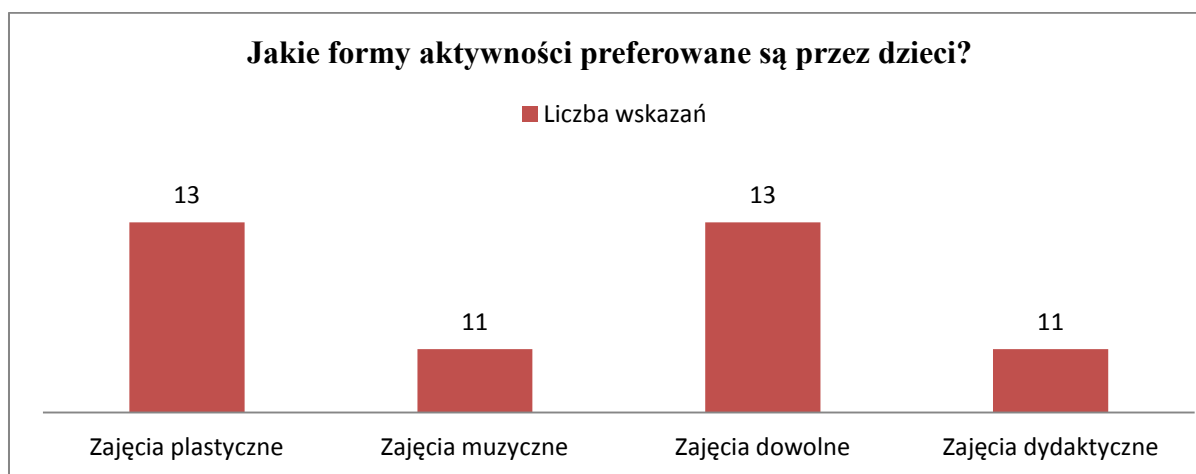

Na drugie pytanie – Które metody i formy pracy wpływają aktywizująco na dzieci? – najwięcej, bo po 12 wskazań było na odpowiedzi: Zachęcanie do działania oraz Wskazywanie mocnych stron dziecka. Na drugim miejscu znalazło się: Tworzenie radosnej atmosfery w grupie (wybrane 11 razy). Na trzecim miejscu uplasowało się: Integrowanie treści z różnych obszarów programowych (wybrane 10

razy). Najbardziej wskazywano odpowiedź: Wspomaganie rozwoju zainteresowań dzieci (8 razy). Nikt nie wybrał odpowiedzi – Inne.

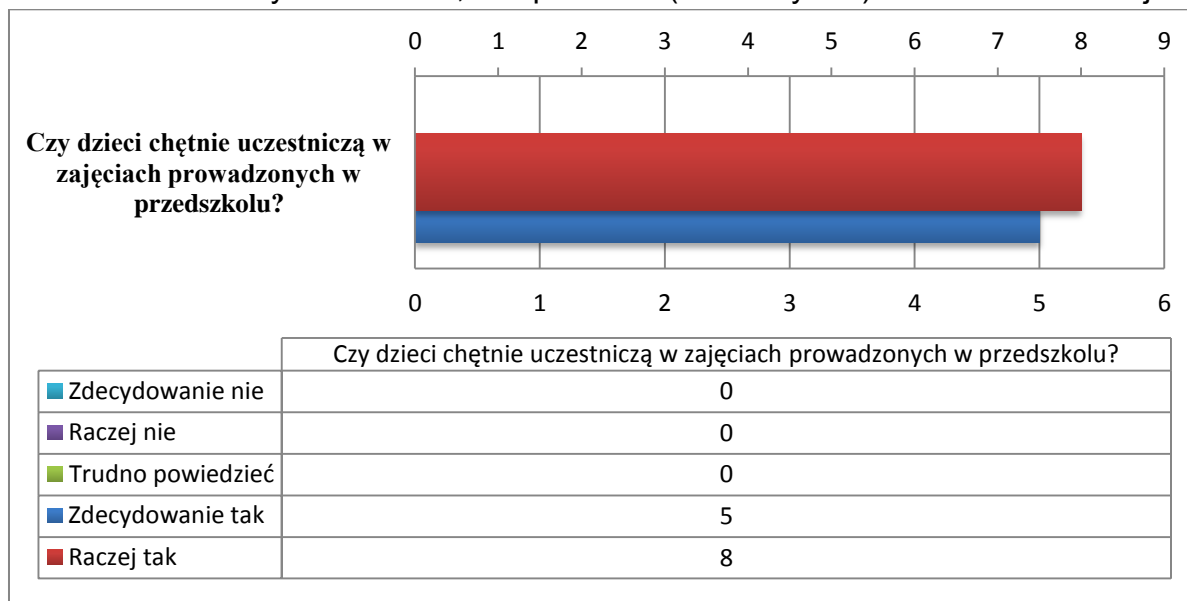

Jak widać na powyższym wykresie opracowanym na podstawie odpowiedzi na kolejne pytanie z ankiety za najbardziej sprzyjające wyzwaniu u dzieci aktywności w przedszkolu nauczyciele uważają spontaniczną, swobodną zabawę (13 wskazań). Tylko o jeden punkt mniej zdobyła odpowiedź: Udział w zajęciach dydaktycznych (12). W kolejności malejącej są odpowiedzi: Nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami (11); Podejmowanie działań z własnej inicjatywy (10); Czynności w zakresie samoobsługi oraz czynności higieniczne (8). Nikt nie wybrał odpowiedzi – Inne.

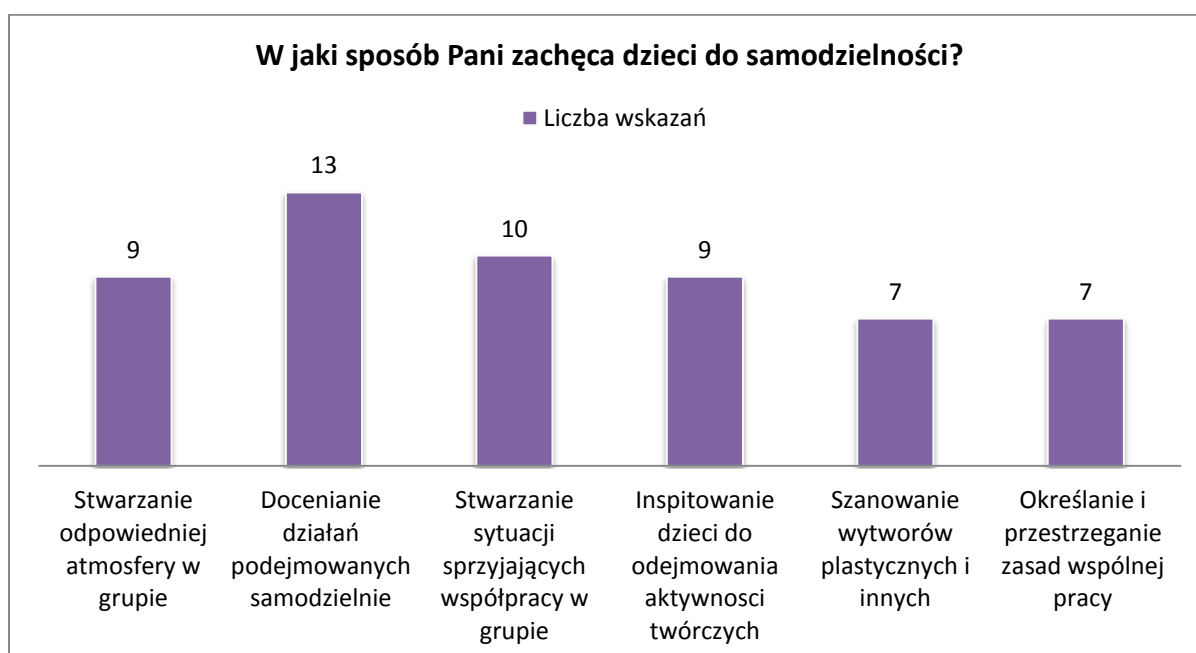

Czwarte pytanie z ankiety skupia się wokół preferencji form aktywności najmłodszych. Wszyscy nauczyciele wybrali zajęcia plastyczne oraz dowolne jako najpopularniejsze w ich grupach przedszkolnych (po 13 wskazań). Na drugim miejscu z taką samą ilością głosów (11) znalazły się zajęcia muzyczne i dydaktyczne, co obrazuje poniższy wykres.

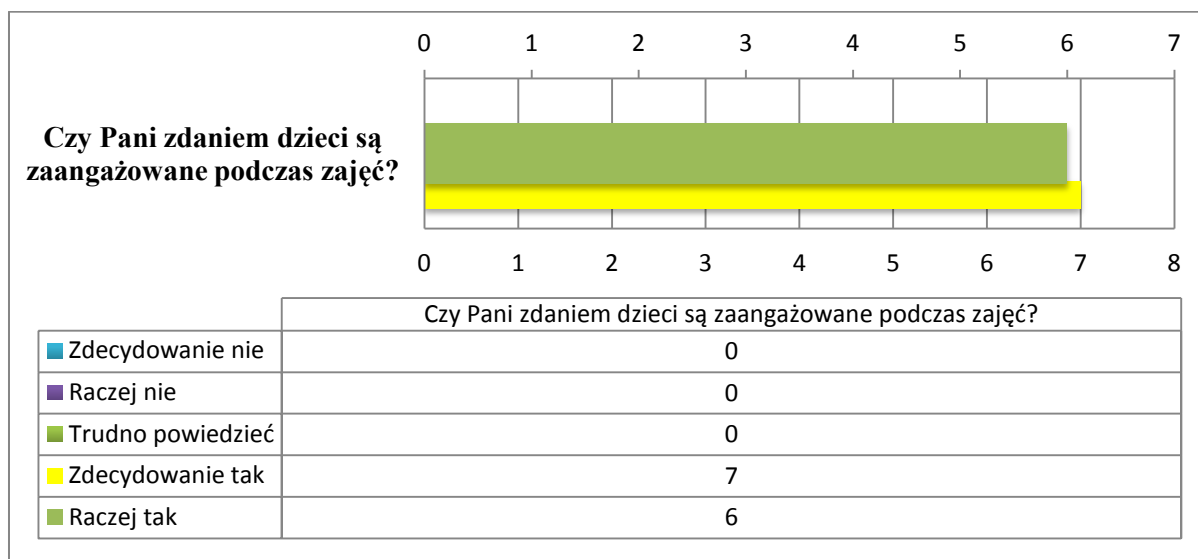
Kolejny wykres ilustruje odpowiedź na pytanie, czy dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu. Ani razu nie zostały wybrane: Zdecydowanie nie, raczej nie i trudno powiedzieć. Większość (8 nauczycieli) wskazała na: Zdecydowanie tak, zaś pozostali (5 nauczycieli) wskazało na raczej tak.

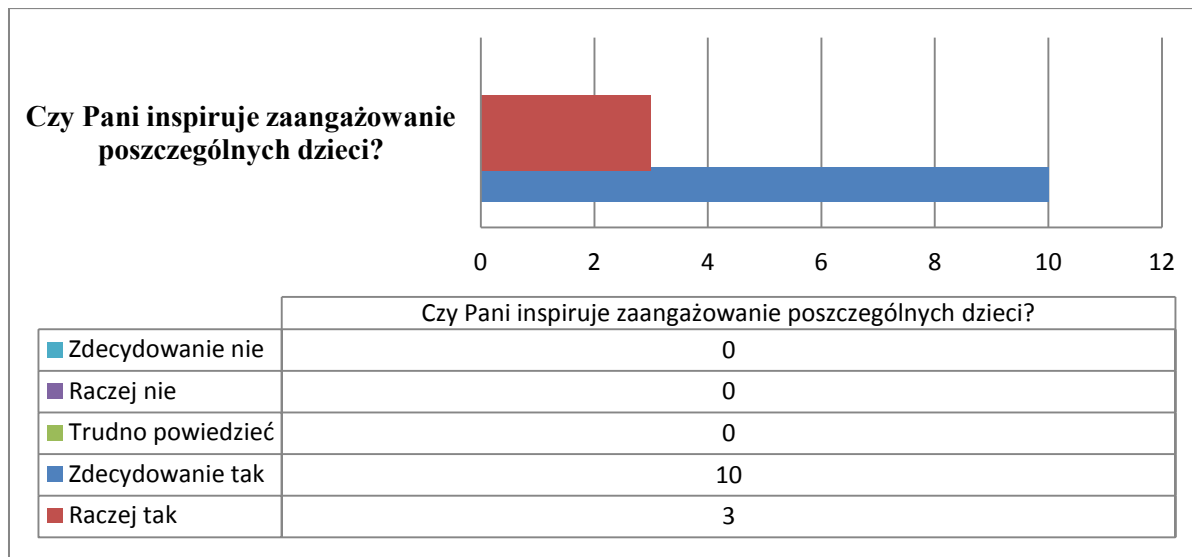
Wszyscy nauczyciele zachęcają dzieci do samodzielności poprzez docenianie działań podejmowanych samodzielnie (13 wskazań). Prawie wszyscy w tym celu stwarzają sytuacje sprzyjające współpracy w grupie (10 wyborów). Na kolejnych miejscach nauczyciele wymieniają stwarzanie odpowiedniej atmosfery w grupie i inspirowanie dzieci do podejmowania aktywności (9). Najrzadziej (po 7 razy) wybrano odpowiedzi: Szanowanie wytworów plastycznych i innych oraz Określanie i przestrzeganie zasad wspólnej pracy.

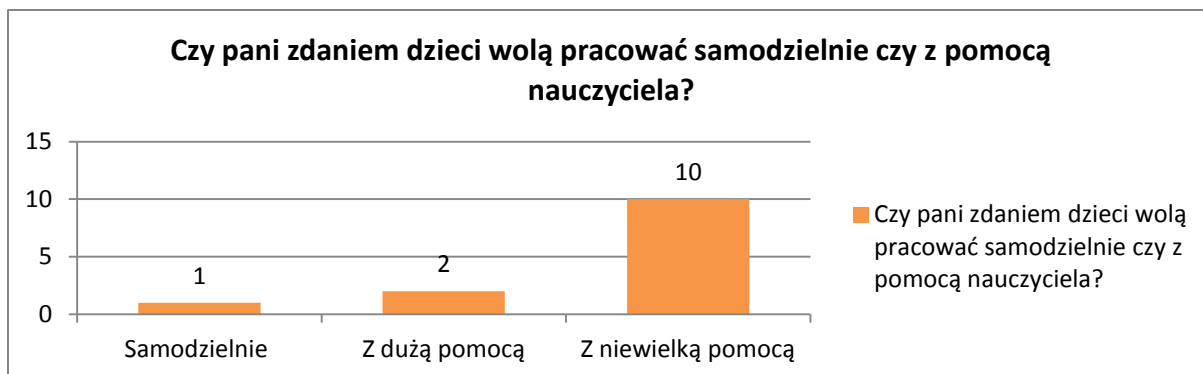
7 z 13 nauczycieli uważa, że dzieci są zaangażowane podczas zajęć, co podkreśla przez wybór odpowiedzi – zdecydowanie tak. Pozostała 6 zdecydowała się zaznaczyć – raczej tak.

Ponadto również zdecydowana większość nauczycieli jest przekonana, że w sposób zdecydowany inspiruje zaangażowanie poszczególnych dzieci (10 wyborów tej odp.), a pozostała 3 zdecydowała się zaznaczyć odpowiedź – raczej tak.

Ostatni wykres ilustruje preferencje dzieci do pracy samodzielnej lub z pomocą nauczyciela. Wynika z niego, że 10 nauczycieli zauważa, że ich podopieczni wolą pracować z niewielką pomocą, a na potrzebę dużej pomocy wskazało 2 nauczycieli. Tylko 1 pedagog zaznaczył pracę samodzielną.

Wnioski z analizy:

- Najbardziej aktywizująco na dzieci wpływa zachęcanie do działania oraz wskazywanie ich mocnych stron.
- Spontaniczna i swobodna zabawa jest dla przedszkolaków najlepszą okazją do wyzwiania aktywności.
- Dzieci preferują zajęcia plastyczne oraz dowolne, uważając je za najatrakcyjniejsze.
- Chętnie biorą udział w zajęciach dydaktycznych prowadzonych w przedszkolu.
- Nauczyciele w celu zachęcenia dzieci do samodzielności przede wszystkim doceniają działania podejmowane przez dzieci samodzielnie. Stosują także: stwarzanie sytuacji sprzyjających współpracy w grupie, tworzenie przyjaznej atmosfery, inspirowanie do podejmowania aktywności, a także szanowanie wytworów plastycznych oraz określanie i przestrzeganie zasad wspólnej pracy.
- Zdecydowana większość pedagogów zaangażowanie swoich podopiecznych podczas zajęć oceniła najwyżej w podanej skali. Nie pojawiła się ani jedna ocena, która wskazywałaby na bierność wychowanków w tej kwestii.
- Ankietowani zaznaczyli, że inspirowanie zaangażowanie poszczególnych dzieci.
- Dominuje przekonanie, że dzieci wolą pracować z niewielką pomocą nauczyciela. Istnieją oczywiście dzieci wymagające dużej pomocy – są to przede wszystkim podopieczni z grup najmłodszych, którzy dopiero rozpoczęli swoją edukację przedszkolną.

ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ WYWIADU Z DZIEĆMI

W grudniu 2015 roku w naszym przedszkolu zostało przeprowadzone badanie ankietowe w celu zebrania opinii na temat realizacji wymagań z obszaru: Dzieci są aktywne. Na pytania odpowiadały nauczycielki poszczególnych grup przedszkolnych. Zgromadzone opinie podsumowano i przedstawiono poniżej. Dokonano również ich analizy i interpretacji. (Wyniki podane procentowo są zaokrągleniem do pierwszego miejsca po przecinku).

Odpowiedź na pytanie pierwsze określała przynależność badanego dziecka do danej grupy. Badaniu poddano 159 przedszkolaków z kolejnych grup:

- trzylatki (26)
- trzy- i czterolatki (24)
- czterolatki (41)
- pięciolatki (46)
- sześciolatki (22)

Pytanie drugie brzmiało następująco: *Czy dziecko chętnie uczęszcza do przedszkola?*

W opinii nauczycielek przedszkolaki chętnie uczęszzczają do przedszkola. Najwięcej zakreślonych odpowiedzi to: *zdecydowanie tak* - **48,4%** oraz *raczej tak* - **42,1%**. W trzynastu ankietach zakreślono odpowiedź *trudno powiedzieć* - **8,2%**, w jednej *raczej nie* - **0,6%** i w jednej *zdecydowanie nie*, co daje **0,6%** badanych. Szczegółowe wyniki zamieszczono w tabeli 1.

		Czy dziecko chętnie uczęszcza do przedszkola?									
		Zdecydowanie tak		Raczej tak		Trudno powiedzieć		Raczej nie		Zdecydowanie nie	
	L		%		%		%		%		%
3-latki	26	4	15,3	19	73,1	2	7,7	0	0	1	3,8
3,4-latki	24	13	54,1	6	25	5	20,8	0	0	0	0
4-latki	41	22	53,7	16	39,0	3	7,3	0	0	0	0
5-latki	46	25	54,3	19	41,3	2	4,3	0	0	0	0
6-latki	22	13	59,1	7	31,8	1	4,5	1	4,5	0	0
razem	159	77	48,4	67	42,1	13	8,2	1	0,6	1	0,6

Tabela 1. Czy dziecko chętnie uczęszcza do przedszkola?

Na pytanie: *Czy lubi uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych?* Najczęściej zakreślaną odpowiedzią była: *zdecydowanie tak*- **42,1%**, następnie *raczej tak*- **40,9%**. W dwudziestu jeden przypadkach padła odpowiedź *trudno powiedzieć*, co daje **13,2%** odpowiedzi, w sześciu ankietach zaznaczono *raczej nie* - **3,8%**. Odpowiedź "*zdecydowanie nie*" nie padła w ani jednej ankiecie. Szczegółowe wyniki przedstawiono w tabeli 2.

Czy lubi uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych?											
		Zdecydowanie tak		Raczej tak		Trudno powiedzieć		Raczej nie		Zdecydowanie nie	
	L		%		%		%		%		%
3-latki	26	0	0	18	69,2	6	23,1	2	7,7	0	0
3,4-latki	24	13	54,2	9	37,5	2	8,3	0	0	0	0
4-latki	41	22	53,7	13	31,7	6	14,6	0	0	0	0
5-latki	46	19	41,3	22	47,8	4	8,7	1	2,2	0	0
6-latki	22	13	59,1	3	13,6	3	13,6	3	13,6	0	0
razem	159	67	42,1	65	40,9	21	13,2	6	3,8	0	0

Tabela 2. Czy lubi uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych?

Dzięki kolejnemu pytaniu chcieliśmy dowiedzieć się, czy dzieci chętniej bawią się w zabawy spontaniczne, czy zorganizowane. Biorąc pod uwagę wszystkie odpowiedzi, dzieci podzieliły się praktycznie po połowie. Jednakże analizując dokładniej poniższą tabelę można zauważyć, że aż **92%** 3-latków chętniej bawi się w zabawy spontaniczne. Podobną sytuację zauważamy w grupie 6-latków: **59%** dzieci chętniej wybiera zabawy spontaniczne, natomiast w grupie mieszanej 3,4-latków zdecydowana większość dzieci poddanych badaniu chętniej bawi się podczas zabaw zorganizowanych (**79%**). Szczegółowe wyniki zamieszczono w tabeli 3.

		W które zabawy najchętniej się bawią?			
		Spontaniczne		zorganizowane	
	L		%		%
3-latki	26	24	92,3	2	7,7
3,4-latki	24	5	20,8	19	79,2
4-latki	41	19	46,3	22	53,7
5-latki	46	20	43,5	26	56,5
6-latki	22	13	59,1	9	40,9
razem	159	81	50,9	78	49,1

Tabela 3. W które zabawy chętniej się bawią?

Nauczycielek zapytano również: *Czy dziecko samo inicjuje zabawy?* Odpowiedzią najczęściej zaznaczaną była - *Raczej tak* **47,8%**, następnie - *zdecydowanie tak* **27%**. W **22%** przypadków zakreślono - *trudno powiedzieć* i **2,5%** odpowiedzi to: -*raczej nie*. Odpowiedź -*zdecydowanie nie* - nie padła ani raz.

		Czy dziecko samo inicjuje zabawy?									
		Zdecydowanie tak		Raczej tak		Trudno powiedzieć		Raczej nie		Zdecydowanie nie	
	L		%		%		%		%		%
3-latki	26	2	7,7	10	38,5	13	50	1	3,8	0	0
3,4-latki	24	5	20,8	14	58,3	3	12,5	2	8,3	0	0
4-latki	41	19	46,3	19	46,3	2	4,9	0	0	0	0
5-latki	46	7	15,2	23	50	16	34,8	0	0	0	0
6-latki	22	10	45,5	10	45,5	1	4,5	1	4,5	0	0
razem	159	43	27,0	76	47,8	35	22,0	4	2,5	0	0

Tabela 4. Czy dziecko samo inicjuje zabawy?

Formułując pytanie 6. chcieliśmy zebrać opinie na temat ulubionych zabaw dzieci. Wychowawczynie mogły udzielić wielokrotnej odpowiedzi poprzez wybranie zabaw spośród podanych propozycji, bądź dopisać inne (spoza listy). Według nauczycielek przedszkolaki najbardziej lubią śpiewanie piosenek (**52,2%**), zabawy konstrukcyjne (**51,6%**) i układanie puzzli (**47,8%**). Niewiele rzadziej zaznaczano: zabawy naśladowcze - **45,9%** i słuchanie bajek - **43,4%**. Najmniejszą popularnością wśród dzieci cieszą się: praca z innymi dziećmi - **31,4%**, oraz taniec - **27,7%**. Wyniki z poszczególnych grup przedstawiono w tabeli 5.

		Wybierz i zaznacz ulubione zabawy:													
		Śpiewanie piosenek		Taniec		Słuchanie bajek		Prace z innymi dziećmi		Zabawy konstrukcyjne		Zabawy naśladowcze		Układanie puzzli	
	L		%		%		%		%		%		%		%
3-latki	26	7	26,9	2	7,7	2	7,7	6	23,1	8	30,8	6	23,1	7	26,9
3,4-latki	24	6	25	1	4,2	6	25	14	58,3	18	75	19	79,2	8	33,3
4-latki	41	37	90,2	14	34,1	32	78	10	24,4	29	70,7	20	48,8	29	70,7
5-latki	46	28	60,9	26	56,5	26	56,5	15	32,6	19	41,3	19	41,3	26	56,5
6-latki	22	5	22,7	1	4,5	3	13,6	5	22,7	8	36,4	9	40,9	6	27,3
razem	159	83	52,2	44	27,7	69	43,4	50	31,4	82	51,6	73	45,9	76	47,8

Tabela 5. Ulubione zabawy przedszkolaków

Dla zespołu ewaluacyjnego ważnym faktem było zgromadzenie opinii na temat form nagradzania najbardziej lubianych przez dzieci. Zadano w tym celu pytanie na które można było udzielić wielokrotnej odpowiedzi. Analizując wyniki badania można z łatwością stwierdzić, że przedszkolakom najwięcej radości sprawia pochwała przed rodzicami (aż **43,4%**), a następnie pochwała indywidualna (**32,7%**). Rzadziej wybierano odpowiedź: pochwała wygłoszona na forum grupy - **28,3%** oraz nagrody typu uśmiechnięta buźka - **23,9%**.

		Jaki sposób nagradzania sprawia dziecku najwięcej radości?							
		Pochwała indywidualna		Pochwała wygłoszona na forum grupy		Pochwała przed rodzicami		Nagroda w formie np. uśmiechniętej buźki	
	L		%		%		%		%
3-latki	26	10	38,5	1	3,8	21	80,8	0	0
3,4-latki	24	10	41,7	4	16,7	4	16,7	6	25
4-latki	41	28	68,3	21	51,2	19	46,3	12	29,7
5-latki	46	2	4,3	15	32,6	15	32,6	14	30,4
6-latki	22	2	9,1	4	18,2	10	45,5	6	27,3
razem	159	52	32,7	45	28,3	69	43,4	38	23,9

Tabela 6. Jaki sposób nagradzania sprawia dziecku najwięcej radości?

W pytaniu ósmym chcieliśmy zebrać opinie dotyczące pracy dziecka podczas zajęć dydaktycznych. Zapytaliśmy ankietowanych: *Czy dziecko woli pracować samodzielnie, czy z pomocą nauczyciela?* Można było zaznaczyć jedną spośród trzech odpowiedzi:

- samodzielnie
- z dużą pomocą nauczyciela
- z niewielką pomocą nauczyciela.

W kwestionariuszu najczęściej zaznaczono odpowiedź - *samodzielnie (37,7%)*, następnie - *z niewielką pomocą nauczyciela (32,1%)* i najrzadziej - *z dużą pomocą nauczyciela (28,3%)*. Analizując szczegółowo wyniki zamieszczone w tabeli 7. można zauważyć, że samodzielność dziecka warunkowana jest jego wiekiem. W młodszych grupach najczęściej pojawiały się odpowiedzi, że dziecko woli pracować z dużą lub niewielką pomocą nauczyciela, sporadycznie pojawiła się odpowiedź "samodzielnie". Natomiast w grupach starszych uczniowie wolą pracować samodzielnie, w niektórych przypadkach zaznaczono "z niewielką" oraz "z dużą pomocą nauczyciela".

		Woli pracować samodzielnie, czy z pomocą nauczyciela?					
		Samodzielnie		Z dużą pomocą nauczyciela		Z niewielką pomocą nauczyciela	
	L		%		%		%
3-latki	26	1	3,8	16	61,5	9	34,6
3,4-latki	24	1	4,7	13	54,5	9	37,5
4-latki	41	15	36,6	9	22,0	17	41,5
5-latki	46	22	47,8	6	13,0	16	34,8
6-latki	22	21	95,5	1	4,5	0	0
razem	159	60	37,7	45	28,3	51	32,1

Tabela 7. Czy dziecko woli pracować samodzielnie, czy z pomocą nauczyciela?

W przedszkolu systematycznie odbywają się zajęcia dodatkowe dla dzieci. W badaniu ankietowym chcieliśmy sprawdzić, które z nich cieszą się największą popularnością wśród przedszkolaków. Podsumowując wszystkie wyniki, można sformułować wniosek, że dzieci jednakowo lubią rytmikę i angielski (w obu przypadkach **60,4%**) i są to zajęcia najczęściej wybierane w ankiecie. Taniec zaznaczono w **32,7%** przypadkach. Szczegółowe wyniki przedstawiono w tabeli 8.

		Zaznacz ulubione zajęcia dodatkowe:					
		Taniec		Rytmika		Język angielski	
	L		%		%		%
3-latki	26	1	3,8	26	100	2	7,7
3,4-latki	24	0	0	23	95,8	23	95,8
4-latki	41	20	48,8	29	70,7	36	87,8
5-latki	46	25	54,3	15	32,6	22	47,8
6-latki	22	6	27,3	3	13,6	13	59,1
razem	159	52	32,7	96	60,4	96	60,4

Tabela 8. Ulubione zajęcia dodatkowe.

Wnioski z przeprowadzonej analizy wyników badań.

Po dokonaniu szczegółowej analizy wyników badań sformułowano następujące wnioski:

- Dzieci lubią uczęszczać do naszego przedszkola.
- Dzieci uczęszczające do naszego przedszkola w znacznej większości lubią uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych. (jedynie w 6 przypadkach zaznaczono odpowiedź "raczej nie").
- Zdecydowana większość dzieci w naszym przedszkolu potrafi samodzielnie zainicjować zabawę.
- W opinii nauczycielek ulubioną zabawą dzieci uczęszczających do naszego przedszkola jest śpiewanie piosenek. Dużą popularnością cieszą się również: zabawy konstrukcyjne, układanie puzzli, zabawy naśladowcze oraz słuchanie bajek.
- Nagrodą najbardziej lubianą wśród dzieci z naszego przedszkola jest pochwała dziecka przed rodzicami. Uważamy, że dzieje się tak, ponieważ na tym szczeblu edukacji rodzic jest największym autorytetem w oczach dziecka. Przedszkolaki bardzo lubią, kiedy nauczyciel dostrzega ich starania, dlatego pochwała indywidualna ma również sporą wartość.
- Wiek dziecka warunkuje jego samodzielność podczas zajęć dydaktycznych. Młodsze dzieci oczekują pomocy ze strony nauczyciela, natomiast starsze wolą pracować samodzielnie.

- Sympatia do zajęć dodatkowych warunkowana jest wiekiem dziecka. 3-latki najbardziej lubią rytmikę, natomiast w starszych grupach dużą popularnością cieszą się również taniec i język angielski.

ZBIORCZE OPRACOWANIE ANALIZY DOKUMENTÓW PRZEDSZKOLNYCH POD KĄTEM AKTYWNOŚCI DZIECI.

Analiza dokumentacji przedszkolnej wykazała zgodność realizacji założeń Podstawy Programowej i Programu dydaktyczno-wychowawczego przyjętego na placówce z realizacją dotychczasowych zajęć i stosowanych metod nauczania pod kątem wpływu na aktywność dzieci na zajęciach. Bogactwo zebranych dyplomów, wyróżnień za udział w konkursach recytatorskich, plastycznych potwierdza, że realizacja dotychczasowych zajęć i stosowanych metod nauczania pod kątem wpływu na aktywność dzieci na zajęciach przynosi wymierne efekty.

Po zapoznaniu się z dokumentacją można stwierdzić także:

- Nauczyciele zostali poinformowani o rozpoczęciu przeprowadzanej ewaluacji na temat wdrażania do samodzielności i aktywności dzieci na rzecz własnego rozwoju poprzez chętnie uczestnictwo w zajęciach.
- W każdej grupie wiekowej zwraca się uwaga na aktywność dzieci oraz przydzielane są nauczycielom zadania.
- Podsumowywana jest praca z dziećmi w każdej grupie wiekowej jak również współpraca z rodzicami.

WYNIKI

Prezentowane wyniki są próbą odpowiedzi na pytania, które postawiliśmy projektując ewaluację, a mianowicie, w jakim stopniu dzieci są wdrażane do samodzielności i aktywności?

Jak wynika z przeprowadzonych obserwacji, a także wywiadów z dziećmi, rodzicami i nauczycielami można stwierdzić, że dzieci w przedszkolu są zachęcane do samodzielności w podejmowaniu różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju.

Zdaniem nauczycieli uczestniczących w badaniu najistotniejszymi czynnikami mającymi wpływ na aktywność dziecka w przedszkolu są: Zachęcanie do działania, wskazywanie mocnych stron dziecka, tworzenie radosnej atmosfery w grupie, integrowanie treści z różnych obszarów programowych oraz wspomaganie rozwoju zainteresowań dzieci.

Według nauczycieli działaniami stwarzającymi dzieciom możliwości do wykazywania się aktywnością w przedszkolu są: spontaniczna i swobodna zabawa, udział w zajęciach dydaktycznych, nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami,

podejmowanie działań z własnej inicjatywy i czynności w zakresie samoobsługi oraz czynności higieniczne. Wszyscy nauczyciele podczas pracy z dziećmi zachęcają je do samodzielności poprzez docenianie działań podejmowanych samodzielnie stwarzając w tym celu sytuacje sprzyjające współpracy w grupie, tworzenie odpowiedniej atmosfery i inspirowanie dzieci do podejmowania aktywności.

Zdaniem badanych rodziców nauczyciele zachęcają dzieci do aktywności i samodzielności poprzez ciekawe zajęcia dostosowane do ich potrzeb i możliwości. Cenne dla rodziców jest również to, że podczas pobytu dziecka w przedszkolu jest ono poddawane obserwacji i rodzice otrzymują pełną informację na temat jego możliwości. Rodzice uzyskują informację jak ukierunkować wspomaganie rozwoju dziecka i na co zwrócić szczególną uwagę.

Dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu, co potwierdzili prawie wszyscy respondenci. Aktywizująco wpływa na dzieci integrowanie treści z różnych obszarów programowych, rozwijanie wyobraźni dziecka, wzbogacanie mowy, umacnianie wiary we własne siły, wskazywanie mocnych stron. Dzieci zachęcane są do działań indywidualnych i grupowych. Dzieci również są motywowane do samodzielności w zakresie samoobsługi i czynności higienicznych.

Większość ankietowanych rodziców stwierdza, że dzieci chętnie uczęszczają do przedszkola i okazują zadowolenie z pobytu w naszym przedszkolu. Dzieci swoje zadowolenie okazują poprzez ogromny entuzjazm w drodze do domu, śpiew i recytowanie wierszy, opowiadanie o tym co się nauczyło nowego w przedszkolu, a także szczegółowym opowiadaniem co się wydarzyło w przedszkolu.

Cały dzień pobytu dziecka w przedszkolu sprzyja jego aktywności. Nauczyciele dostarczają dzieciom wielu bodźców, stymulują jego aktywność poprzez stosowanie różnorodnych metod pracy. Dużą aktywność dzieci wykazują w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi na terenie przedszkola, wiele działań podejmują z własnej inicjatywy. Najbardziej ulubioną formą aktywności podejmowaną przez wszystkie dzieci jest spontaniczna i swobodna zabawa na świeżym powietrzu oraz spacer i wycieczki, następnie bardzo preferowane przez dzieci są zainteresowania sztuką –muzyczną, plastyczną oraz ruchową. Równie dużą popularnością cieszą się zwłaszcza wśród dzieci starszych zajęcia z języka angielskiego, a wśród młodszych przedszkolaków zajęcia rytmiczne.

REZULTATY EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ I WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY.

Przeprowadzona w Przedszkolu Samorządowym w Sokołowie Młp. w roku szkolnym 2015/2016 ewaluacja dotycząca pozyskiwania informacji na temat aktywności dzieci miała na celu sprawdzenie, czy dzieci są wdrażane do samodzielności i aktywności na rzecz własnego rozwoju poprzez chętnie uczestnictwo w zajęciach.

Na podstawie ankiet skierowanych do rodziców i nauczycieli oraz wywiadu z dziećmi, a także analizy dokumentacji można stwierdzić, że dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach i zabawach prowadzonych na terenie przedszkola oraz to, że prowadzone zajęcia i zabawy w pozytywny sposób wpływają na wzrost ich aktywności. Przedszkolaki chętnie uczestniczą zarówno w zajęciach obowiązkowych, jak i w zajęciach dodatkowych oferowanych przez placówkę. Stopień aktywności dziecka w przedszkolu zależy nie tylko od indywidualnego temperamentu wychowanka, duży wpływ na tę aktywność ma postawa i styl pracy nauczyciela. Aby dzieci potrafiły aktywnie działać na rzecz własnego rozwoju nauczyciele muszą efektywnie zachęcać je do udziału w zajęciach oraz przedsięwzięciach organizowanych na terenie placówki.

Sformułowanie odpowiedzi na pytania:

1. Które metody i formy pracy wpływają aktywizująco na dzieci?

Na podstawie analizy arkuszy obserwacji, ankiet, nauczyciele tworzą warunki do aktywności dzieci poprzez:

- wskazywanie mocnych stron dziecka,
- zachęcanie do działania,
- tworzenie radosnej atmosfery w grupie,
- integrowanie treści z różnych obszarów programowych,
- wspomaganie rozwoju zainteresowań dzieci.

2. Które sytuacje pobytu dziecka w przedszkolu sprzyjają wyzwaniu jego aktywności?

Dzieci wykazują się aktywnością w zakresie:

- spontanicznej, swobodnej zabawy,
- udziału w zajęciach dydaktycznych,
- nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi,
- podejmowania działania z własnej inicjatywy,
- samoobsługi i czynności higienicznych.

3. Jakie formy aktywności preferowane są przez dzieci?

Dzieci najchętniej biorą udział w zabawach dowolnych, zajęciach plastycznych, muzycznych organizowanych przez nauczyciela oraz zajęciach dydaktycznych.

4. Czy dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu?

Zdaniem nauczycieli dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach przez nich prowadzonych.

5. Czy dzieci są zaangażowane podczas zajęć?

Dzięki staraniom nauczycieli dzieci chętnie angażują się i są aktywne podczas zajęć.

6. Jakie działania podejmują nauczycielki, by dzieci były aktywne?

- Integrowanie treści z różnych obszarów programowych
- Organizowanie zajęć dostosowanych do poziomu rozwoju dziecka
- Stosowanie odpowiednich metod pracy, metod twórczych i aktywizujących
- Wzmacnianie wiary we własne siły
- Wskazywanie mocnych stron dziecka

7. Czy dzieci są samodzielne w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju?

Podczas pobytu w przedszkolu dzieci są zachęcane do działań na rzecz własnego rozwoju, wdrażane do samodzielności i aktywności na co dzień, co przekłada się na samodzielność w podejmowaniu różnorodnych aktywności zarówno podczas zajęć zorganizowanych jak i dowolnych.

8. W jaki sposób nauczycielki zachęcają dzieci do samodzielności?

Nauczyciele rozwijają szeroko pojętą samodzielność dziecka poprzez:

- docenianie działań podejmowanych samodzielnie,
- stwarzanie sytuacji sprzyjających współpracy i współdziałaniu w grupie,
- stwarzanie odpowiednich warunków i inspirowanie do podejmowania przez dzieci różnorodnych aktywności twórczych,
- stwarzanie odpowiedniej atmosfery w grupie opartej na zaufaniu, wsparciu dzieci w działaniu i rozumieniu ich indywidualnych potrzeb i możliwości,
- określanie i przestrzeganie zasad wspólnej pracy i wspólnej zabawy,

szanowanie zdania innych, docenianie działań podejmowanych samodzielnie przez dzieci, szanowanie ich wytworów plastycznych i innych.

9. Czy nauczycielki inspirują zaangażowanie poszczególnych dzieci podczas zajęć?

Nauczycielki inspirują dzieci do aktywności podczas zajęć i zabaw, uwzględniając propozycje płynące od przedszkolaków. Starają się na co dzień wzbudzać i rozwijać w dzieciach zainteresowania oraz zachęcać je do poszerzania wiedzy na różne tematy.

10. Jak aktywność własną dzieci postrzegają rodzice?

Sami rodzice podkreślają, że dzieci chcą uczęszczać do przedszkola i często w domu okazują zadowolenie z pobytu w naszym przedszkolu. Swoje zadowolenie najczęściej okazują: śpiewając piosenki, opowiadając z entuzjazmem, o tym co w przedszkolu, chwając się, że coś potrafią a także rysując, malując i lepiąc, opowiadając o tym, czego nauczyło się w przedszkolu, wprowadzając do swojej zabawy elementów zabaw przedszkolnych, powtarzając te same zajęcia w domu, zapamiętując dużo informacji.

WNIOSKI Z BADAŃ

Wyciągając wnioski z przeprowadzonych badań można stwierdzić, że dzieci w przedszkolu są zachęcane do samodzielności i aktywności w podejmowaniu różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju.

- Dzieci chętnie i aktywnie uczestniczą w zajęciach organizowanych przez przedszkole. Nauczyciele tak aranżują zajęcia, aby wszystkie dzieci brały udział w zabawach, a także osiągały sukcesy.
- Nauczyciele stosują aktywizujące metody pracy, a zadania stawiane dzieciom są na miarę możliwości rozwojowych.
- Dzieci wdrażane są do samoobsługi i samodzielności w podejmowaniu różnorodnych form aktywności na rzecz własnego rozwoju.
- Nauczyciele znają charakterystyczne cechy rozwojowe dzieci w wieku przedszkolnym oraz aktualne możliwości dzieci w swojej grupie w odniesieniu do tzw. normy rozwojowej.
- W przedszkolu odbywają się dodatkowe formy zajęć (taniec, rytmika, j. angielski) – ankietowani rodzice uważają, że oferta zajęć dodatkowych jest wystarczająca
- Nauczyciele poprzez swoje działania tworzą warunki do aktywności dzieci.
- Dzieci chętnie chodzą do przedszkola i okazują swoje zadowolenie z zajęć, w których uczestniczyły w przedszkolu.

- Rodzice wskazują, że obserwują u dzieci nowe pomysły na zabawę oraz przyrost umiejętności samoobsługowych.

REKOMENDACJE, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ W PLANOWANIU DZIAŁAŃ ORAZ DALSZYCH KIERUNKÓW ROZWOJU PRZEDSZKOLA

- Nadal stwarzać dzieciom takie warunki i tak dobierać formy zajęć i zabaw, aby dzieci były systematycznie motywowane do samodzielnego podejmowania aktywności.
- Nadal stosować aktywizujące metody pracy poszerzając ich krąg o najnowsze osiągnięcia wiedzy pedagogicznej z tej dziedziny.
- W dalszym ciągu należy rozwijać możliwości przedszkola w zwiększaniu aktywności dzieci.
- W miarę możliwości wzbogacić ofertę zajęć dodatkowych.
- Starać się o zdobycie funduszy na modernizację ogrodu przedszkolnego i zakup przyrządów.
- W miarę możliwości wzbogacać placówkę w pomoce dydaktyczne do indywidualnego wykorzystania ich przez dzieci w trakcie zabaw i zajęć.
- Zwiększyć częstotliwość stwarzanie przez nauczycieli warunków umożliwiających realizację zainteresowań, dążeń, projektów i pomysłów twórczych dzieci.